

Dokument zasedanja

A8-0220/2017

13.6.2017

POROČILO

o oblikovanju strategije EU za mednarodne kulturne povezave
(2016/2240(INI))

Odbor za zunanje zadeve
Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalca: Elmar Brok, Silvia Costa

(Skupne seje odborov – člen 55 Poslovnika)

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	19
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	22
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	23

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o oblikovanju strategije EU za mednarodne kulturne povezave (2016/2240(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 167(3) in (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Konvencije Unesca o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov iz leta 2005,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov št. 2347 z dne 24. marca 2017,
- ob upoštevanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti ciljev trajnostnega razvoja 4 in 17,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije ter podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 8. junija 2016 z naslovom Oblikovanje strategije EU za mednarodne kulturne povezave (JOIN(2016)0029),
- ob upoštevanju Sporočila Komisije z dne 10. maja 2007 o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije (COM(2007)0242),
- ob upoštevanju pripravljalnega ukrepa za kulturo v zunanjih odnosih EU in njegovih priporočil¹,
- ob upoštevanju dokumenta z naslovom Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa. Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, ki ga je 28. junija 2016 predstavila podpredsednica/visoka predstavnica,
- ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 16. novembra 2007 o Evropski agendi za kulturo²,
- ob upoštevanju poročila Komisije o izvajanju evropske agende za kulturo (COM(2010)0390),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2016 o strateškem komuniciranju EU zoper propagando, ki jo proti njej usmerjajo tretje strani³,
- ob upoštevanju Okvirne konvencije Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo (konvencija iz Fara) iz leta 2005⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. decembra 2008 o spodbujanju kulturne

¹ http://ec.europa.eu/culture/library/publications/global-cultural-citizenship_en.pdf

² UL C 287, 29.11.2007, str. 1.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0441.

⁴ <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/199>

- raznolikosti in medkulturnega dialoga v zunanjih odnosih Unije in njenih držav članic¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o vlogi medkulturnega dialoga, kulturne raznolikosti in izobraževanja pri spodbujanju temeljnih vrednot EU³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2015 o vlogi Evropske unije v Združenih narodih – kako bolje uresničiti cilje zunanje politike EU⁴,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 23. decembra 2014 o delovnem načrtu za področje kulture (2015–2018)⁵,
 - ob upoštevanju Konvencije Unesca o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine iz leta 1972,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 z naslovom Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo⁶,
 - ob upoštevanju Resolucije Sveta Evrope CM/Res(2010)53 o vzpostavitvi razširjenega delnega sporazuma o kulturnih poteh,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2016 o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo⁷,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. novembra 2015 o kulturi v zunanjih odnosih EU s poudarkom na kulturi v razvojnem sodelovanju⁸,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. aprila 2015 o uničenih kulturnih znamenitostih po akcijah organizacije ISIS/Daiš, zlasti njene točke 3, v kateri „poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj uporabi kulturno diplomacijo in medkulturni dialog kot pripomoček pri spravi med različnimi skupnostmi in obnovi uničenih spomenikov“⁹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o evropski kulturni agendi v času globalizacije¹⁰,
 - ob upoštevanju izida 3502. zasedanja Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport,

¹ UL C 320, 16.12.2008, str. 10.

² UL C 377 E, 7.12.2012, str. 135.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0005.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0403.

⁵ UL C 463, 23.12.2014, str. 4.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0293.

⁷ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0486.

⁸ UL C 417, 15.12.2015, str. 41.

⁹ UL C 346, 21.9.2016, str. 55.

¹⁰ UL C 247 E, 15.10.2009, str. 32.

ki je potekal 21. in 22. novembra 2016,

- ob upoštevanju svoje študije z naslovom *Research for CULT Committee – European Cultural Institutes Abroad* (Raziskava za odbor CULT – Evropski kulturni inštituti v tujini)¹,
 - ob upoštevanju svoje študije z naslovom *Research for CULT Committee – European capitals of culture: success strategies and long-term effects* (Raziskava za odbor CULT – Evropske prestolnice kulture: strategije za uspeh in dolgoročni učinki)²,
 - ob upoštevanju študije iz leta 2015, ki jo je naročila Služba Komisije za instrumente zunanje politike (FPI), z naslovom *Analysis of the perception of the EU and EU's policies abroad* (Analiza dojemanja EU in politik EU v tujini)³,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij o oblikovanju strategije EU za mednarodne kulturne povezave,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o oblikovanju strategije EU za mednarodne kulturne povezave,
 - ob upoštevanju predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem letu kulturne dediščine (2018) (COM(2016)0543),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Evropski solidarnostni enoti naproti (COM(2016)0942),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. decembra 2015 o pregledu evropske sosedске politike,
 - ob upoštevanju odločitve Mednarodnega kazenskega sodišča z dne 27. septembra 2016, s katero je bil Ahmed Al Faki Al Mahdi spoznan za krivega uničenja številnih mavzolejev v Timbaktuju in v kateri je to sodišče prvič razsodilo, da se v skladu z Rimskim statutom uničenje kulturne dediščine lahko obravnava kot vojni zločin,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za zunanje zadeve ter Odbora za kulturo in izobraževanje v skladu s členom 55 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0220/2017),
- A. ker EU postaja bolj viden akter v mednarodnih odnosih in bi morala v promocijo svoje skupne kulture, kulturne dediščine, umetniškega ustvarjanja in inovacij v okviru regionalne raznolikosti vložiti dodatna sredstva in prizadevanja na podlagi člena 167

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU\(2016\)563418_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU(2016)563418_EN.pdf)

² [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET\(2013\)513985_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET(2013)513985_EN.pdf)

³ http://ec.europa.eu/dgs/fpi/showcases/eu_perceptions_study_en.htm

PDEU;

- B. ker je EU pomemben akter v mednarodni politiki, ki ima vse večjo vlogo v svetovnem merilu, med drugim s spodbujanjem kulturne in jezikovne raznolikosti v mednarodnih odnosih;
- C. ker ima kultura lastno vrednost in ker izkušnje EU kažejo, da lahko kulturna izmenjava pomaga pri spodbujanju zunanjih ciljev Unije in močno povezuje ljudi iz različnih etničnih, verskih in socialnih okolij, nenazadnje tudi s krepitvijo medkulturnega in medverskega dialoga ter medsebojnega razumevanja, med drugim prek dejavnosti Evropske službe za zunanje delovanje; ker v zvezi s tem meni, da bi morala postati kultura bistveni sestavni del političnega dialoga s tretjimi državami in da jo je treba sistematično vključevati v projekte in programe;
- D. ker bo morala EU za spodbujanje medkulturnega razumevanja razširiti skupna komunikacijska orodja, kot so Arte, Euronews ali Euranet, ki so resnično evropski mediji;
- E. ker sta kultura in zaščita kulture neločljivo povezani s spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- F. ker je sodelovanje v znanosti bistvena sestavina zunanje politike, saj gradi vezi med državami, povečuje kakovost mednarodnih raziskav ter dviga raven znanstvene diplomacije;
- G. ker imajo EU in njene države članice številne skupne kulturne, jezikovne, zgodovinske in verske korenine in ker so z iskanjem navdiha v evropski kulturni, verski in humanistični dediščini uspele doseči, da so združene v raznolikosti; ker evropska kultura ter snovna in nesnovna kulturna dediščina predstavljata raznolikost evropskih družb in regij, tako večinskih družb kot manjšinskih kultur;
- H. ker deklaracija o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem, sprejeta marca 2015 v Parizu, opozarja na potrebo po spodbujanju aktivnega dialoga med kulturami, svetovni solidarnosti in medsebojnem spoštovanju;
- I. ker so kulturne povezave skozi vso zgodovino EU temeljna gonilna sila socialne kohezije ter trajnostnega gospodarskega in človeškega razvoja, hkrati pa imajo ključno vlogo pri krepitvi zmogljivosti civilne družbe in medosebnih stikov ter pri preprečevanju radikalizacije za zaščito kulturne dediščine, krepitev procesa demokratizacije, preprečevanje in reševanje konfliktov ter odpornost nanje;
- J. ker bi morala kulturna diplomacija spodbujati kulturno in jezikovno raznolikost, med drugim ohranjanje jezikov manjšin s priznavanjem, da so vrednota sami po sebi in del evropske kulturne dediščine;
- K. ker človekove pravice vključujejo tudi kulturne pravice in ker je torej treba enako pozornost nameniti pravici vsakega posameznika do sodelovanja v kulturnem življenju in uživanja v svoji kulturi ob polnem spoštovanju človekovih pravic vsakogar;

- L. ker so bili decembra 2014 vzpostavljeni omejevalni ukrepi za boj proti trgovanju s predmeti kulturne dediščine iz Sirije; ker obstaja očitna potreba po vzpostavitvi mehanizma za nujno odzivanje, s katerim bi odkrivali in preprečevali uničevanje kulturne dediščine, tudi na območjih ali v državah, kjer divjajo spopadi, saj se ta dejanja v konfliktih lahko uporabijo za zastraševanje in šokiranje, v nekaterih primerih pa lahko predstavljajo celo „kulturno čiščenje“;
- M. ker je kultura skupna dobrina in ker mora oblikovanje novega soglasja o razvoju vključevati premislek o ponovnem prevzemu pristojnosti nad skupnimi javnimi dobrinami, tudi prek kulture;
- N. ker EU in posamezne države članice prispevajo več kot polovico razvojne pomoči v svetu, kar si zasluži večje priznanje;
- O. ker je kulturna dediščina univerzalna zapuščina, zato je njena zaščita predpogoj za doseganje miru in odpornosti;
- P. ker skupno sporočilo z naslovom Oblikovanje strategije EU za mednarodne kulturne povezave zagotavlja okvir za mednarodne kulturne povezave EU; ker kljub temu ne opredeljuje tematskih in geografskih prednostnih nalog, dejanskih ciljev in rezultatov, ciljnih skupin, skupnih interesov in pobud, določb glede financiranja, dobrega finančnega poslovanja, lokalnega in regionalnega vidika ter izzivov in načinov izvajanja;
- Q. ker so stiki med ljudmi, kot so izmenjave mladih, povezovanje med mesti in strokovna partnerstva, pomembni nosilci spodbujanja medkulturnega razumevanja in bi jih morala EU promovirati v svojih zunanje-političnih odnosih;
- R. ker je mobilnost za EU bistveni del mednarodnih kulturnih povezav in zahteva vzpostavitev mehanizmov, ki bodo kulturnim strokovnjakom, raziskovalcem, akademikom, učiteljem, študentom in osebju ter mrežam nekdanjih udeležencev v programih EU¹ omogočili lažji dostop do vizumov v tretje države in iz njih;
- S. ker so EU in sosednje države skozi zgodovino zaznamovali medsebojni vplivi na področju kulture;
- T. ker so sodelovanje, usposabljanje in mobilnost umetnikov in kulturnih strokovnjakov (ter njihovih del), med drugim prek evropskih in mednarodnih mrež ter gostovanj umetnikov, ključni za širjenje in izmenjavo evropske in neevropske kulture in umetnosti, zato jih je treba spodbujati in krepiti;
- U. ker je politika vizumov za umetnike in kulturne strokovnjake ključna za uspešno sodelovanje ter prost pretok del znotraj evropskih in mednarodnih mrež, pa tudi za zagotavljanje tvornih programov gostovanja umetnikov, ki bi vključevali civilno družbo v različnih državah in regijah po svetu;
- V. ker bi to lahko bilo koristno izhodišče za oceno dosežkov v okviru „agende EU za kulturo“, namenjeno nadaljnjemu razvoju in izboljšanju strategije, določitvi jasnih in

¹ Na primer programi Erasmus, Obzorje 2020 in Ustvarjalna Evropa.

merljivih ciljev v skladu s posebnostmi posameznih držav, prednostnih nalog in realnih rezultatov ter učenju iz primerov dobre prakse;

- W. ker bi morala EU kot ključni partner Združenih narodov tesno sodelovati z Unescom pri zaščiti svetovne kulturne dediščine;
- X. ker bi bilo treba z usklajevanjem programov in virov EU okrepiti kulturno razsežnost mednarodnih odnosov EU, da bi ustvarili skupen prostor dialoga za medkulturno razumevanje in zaupanje;
- Y. ker bi morali biti pobude in ukrepi EU v tretjih državah bolj prepoznavni, vključno z ukrepi v okviru evropske sosedске politike, njihove rezultate pa bi bilo treba bolje priznavati, oceniti in širiti¹;
- Z. ker se število proizvodov in storitev iz avdiovizualnih, kulturnih in ustvarjalnih sektorjev povečuje, povečujeta pa se tudi njihov prispevek k BDP in mednarodno kroženje;
- AA. ker številne evropske kulturne poti, ki jih je potrdil Svet Evrope, zajemajo države v vzhodnem in južnem sosedstvu EU ter države kandidatke, kar prispeva h krepitvi povezav med EU in njenimi sosednjimi državami;
- AB. ker prizadevanja Unije za krepitev družbene odpornosti s poglobljanjem dela na področju kulture, izobraževanja in mladih spodbujajo pluralizem, soobstoj in spoštovanje;

Cilji

1. pozdravlja skupno sporočilo, ki nudi pregled vseh instrumentov, ukrepov, pobud, programov in projektov, ki jih podpirajo ali izvajajo EU in njene države članice, njihov skupni imenovalec pa je kultura; poziva k oblikovanju učinkovite strategije EU za mednarodne kulturne povezave;
2. priznava, da je cilj skupnega sporočila spodbuditi kulturno sodelovanje v EU in z njenimi partnerskimi državami ter se zavzemati za svetovni red, ki temelji na ohranjanju miru, boju proti ekstremizmu in radikalizaciji prek medkulturnega in medverskega dialoga, preprečevanju konfliktov ob spoštovanju demokracije, pravne države, svobode izražanja, umetniške svobode, medsebojnega razumevanja, človekovih pravic, kulturne in jezikovne raznolikosti ter temeljnih vrednot; poudarja tudi, da imajo kulturna diplomacija, izobraževanje in kulturne izmenjave pomembno vlogo pri krepitvi skupnega jedra univerzalnih vrednot;
3. priznava, da si Evropska služba za zunanje delovanje v sodelovanju s Komisijo prizadeva okrepiti zunanjo razsežnost politike na področju znanosti in raziskovanja, ter poziva Komisijo, naj spodbuja razvoj ambiciozne znanstvene diplomacije;

¹ Program obiskovalcev Evropske unije (EUVP), ki sta ga leta 1974 vzpostavila Parlament in Komisija, je na primer individualen študijski program za obetavne mlade voditelje in oblikovalce mnenj iz držav, ki niso članice Evropske unije, njegov slogan pa je „izmenjava vrednot EU po svetu od leta 1974“.

4. poziva, naj kulturne pravice dobijo svoje mesto med temeljnimi človekovimi pravicami, kultura pa naj zaradi lastne vrednosti šteje za četrti, samostojen in prečen, steber trajnostnega razvoja, skupaj z družbeno, gospodarsko in okoljsko razsežnostjo;
5. pozdravlja pristop iz skupnega sporočila, ki navaja tri področja ukrepanja: podpiranje kulture kot gonilne sile trajnostnega socialnega in gospodarskega razvoja; spodbujanje kulture in medkulturnega dialoga za vzpostavitev miroljubnih odnosov med skupnostmi; krepitev sodelovanja na področju kulturne dediščine;
6. poziva k temu, da se umetniška svoboda izražanja spodbuja kot vrednota in prizadevanje Evropske unije, ki podpira svoboden dialog in izmenjavo dobre prakse na mednarodni ravni;
7. poudarja, da ima EU številne in raznolike izkušnje na področju vključujočega upravljanja in da je njena moč v združenosti v raznolikosti ter da je to njena dodana vrednost;
8. priznava, da je treba na področju kulture spoštovati načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, pri tem pa upoštevati skupne kulturne korenine in dediščino EU in držav članic ter rezultate uveljavljenih umetnostnih in kulturnih povezav, da pa je običaj skupnega dela in ustvarjanja zgradil temelj za spoštovanje ter razumevanje drugih kultur;
9. poudarja, da je EU prostor, kjer vse države članice združijo moči in imajo tako večjo vlogo na področju mednarodnih kulturnih povezav, saj imajo od sodelovanja vzajemne koristi;
10. predlaga, da bi vsaka država članica uvedla skupne dejavnosti z EU, kjer bi bila vsako leto v ospredju druga država, na primer z razstavami in koprodukcijami; pri tem bi imelo posebno vlogo šestmesečno predsedstvo, kar bi prineslo dodatno vrednost za EU in države članice in povečalo prepoznavnost njihovega delovanja in pobud v tujini, tudi prek delegacij EU, čemur bi bili namenjeni posebni človeški in finančni viri;
11. predlaga, naj države članice, zlasti manjše države članice ter njihove kulturne institucije in akterji, dodajo vrednost svojim kulturnim dosežkom tako, da EU uporabijo za njihovo promocijo in izmenjavo v tujini;
12. meni, da kulturna diplomacija lahko deluje kot odposlanec EU in njenih držav članic;
13. ponovno opozarja glede snovne in nesnovne kulturne dediščine na pomen sodelovanja med državami članicami in institucijami EU v smislu dostopnosti raziskav, spodbujanja, ohranjanja in upravljanja ter boja proti prekupčevanju, ropanju in uničevanju, med drugim z regionalnimi namenskimi sredstvi in pomočjo ter s čezmejnimi policijskim sodelovanjem znotraj in zunaj EU;
14. poudarja vlogo neodvisnih medijev pri spodbujanju kulturne raznolikosti in medkulturnih kompetenc ter potrebo po njihovi krepitevi, saj so vir verodostojnih informacij, zlasti v sosedstvu EU;
15. pozdravlja dejstvo, da skupno sporočilo kulturni in ustvarjalni sektor obravnava kot pomemben element strategije EU za mednarodne kulturne odnose; kulturni in

ustvarjalni sektor prispeva k „mehki moči“ Evrope, saj zastopa evropske vrednote, zlasti kar zadeva regionalna ustvarjalna vozlišča in kulturne mreže, zato priporoča, da se jih opredeli, spodbuja in se jim ponudi razvijanje spretnosti; poziva Komisijo, naj nadgradi mreže ustvarjalnih in kulturnih subjektov in akterjev, pri čemer naj se zlasti osredotoči na mala in srednja podjetja, evropska ustvarjalna območja in ustvarjalne platforme, ki ustvarjajo multiplikacijske učinke in inovacije, tudi na drugih področjih;

16. poziva Komisijo in podpredsednico/visoko predstavnico, naj v izvajanje skupnega sporočila kot njegov temeljni del vključita „kulturne akterje“, pri čemer naj pojasnita, da morajo ti med drugimi kategorijami vključevati umetnike, strokovnjake s področja kulture in ustvarjalnosti, kulturne institucije, zasebne in javne fundacije, univerze ter podjetja na področju kulture in ustvarjalnosti;

Upravljanje in orodja

17. poziva Komisijo ter podpredsednico/visoko predstavnico, naj predstavita letni in večletni akcijski načrt na tem področju, ki mora vključevati ukrepe, strateške tematske in geografske prednostne naloge in skupne cilje, ter k rednim pregledom izvajanja skupnega sporočila, katerega rezultate je treba sporočiti Parlamentu;
18. poudarja, da je potrebna večja usklajenost politik in ukrepov EU, ki vključujejo tretje države; poudarja, da je treba izhajati iz obstoječih rezultatov raziskav, dobre prakse ter drugih pobud in instrumentov, povezanih z varstvom kulturne dediščine, ki se financirajo s sredstvi EU in bi lahko koristili sodelovanju s tretjimi državami; poziva k večji sinergiji med vsemi vključenimi akterji ter drugimi pobudami, ki se financirajo s sredstvi EU in bi lahko pripomogle k doseganju ciljev strategije, zagotavljanju učinkovite rabe virov, optimiziranih rezultatov ter večjega učinka ukrepov in pobud EU; priporoča pregled stanja, da se zagotovi učinkovit pristop;
19. poziva Komisijo, naj v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotovi proračunsko postavko, namenjeno podpiranju mednarodnih kulturnih povezav v obstoječih programih in prihodnjih razpisih, zlasti pri naslednji generaciji programov na področju kulture in izobraževanja, da bodo ti lahko na primeren način razvili svojo mednarodno dejavnost;
20. predlaga, naj se oblikuje poseben program EU, viri pa se osredotočijo na mednarodno mobilnost in izmenjave, kot so programi za gostovanje zlasti mladih strokovnjakov s področja kulture in ustvarjalnosti ter umetnikov;
21. predlaga, da se v tem okviru nekdanji udeleženci in upravičenci programa Erasmus in drugih izobraževalnih in prostovoljskih programov mobilnosti spodbudijo, naj svoje medkulturno znanje in spretnosti ter kompetence uporabijo za pomoč drugim, da bi tako postali vplivni akterji v razvoju partnerstev na področju kulturnih zunanjih odnosov;
22. poziva Komisijo, naj oblikuje kulturno turistično razsežnost, na primer s pripravo in izmenjavo tematskih programov in dobre prakse, da bi olajšala mednarodno mobilnost in izmenjave z državljani tretjih držav, kakor tudi dostop do kulturnih predmetov;
23. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj mednarodne kulturne povezave horizontalno vključita v instrumente in programe mednarodnega sodelovanja

ter vmesne preglede, da se bo zagotovila skladnost, mednarodne kulturne povezave pa bodo postale učinkovito orodje;

24. poziva Komisijo, naj s sistematičnim vključevanjem kulturne razsežnosti v pogajanja in pridružitvene sporazume okrepi njen učinek v mednarodnih odnosih; poudarja, da mora EU pripraviti načela ravnanja za sodelujoče partnerje v nadnacionalnih projektih ter z odstranjevanjem ovir vzpostaviti prožen okvir za lajšanje nadnacionalnega kulturnega sodelovanja;
25. poziva Komisijo, naj s tehnično pomočjo, programi za krepitev zmogljivosti, usposabljanjem, razvijanjem spretnosti in prenosom znanja, tudi na področju medijev, še naprej podpira kulturne povezave z državami sosedstva, da se bo izboljšalo upravljanje in se bodo podpirala nova partnerstva na nacionalni, regionalni, lokalni in čezmejni ravni, ter naj zagotovi nadaljevanje regionalnih programov v državah južnega in vzhodnega sosedstva, vključno z državami zahodnega Balkana;
26. poudarja, da morajo dejavnosti financiranja kulture zunaj EU zaradi vzdržnosti temeljiti na trdnem sodelovanju lokalnih partnerjev, prilagoditvi programov lokalnim razmeram ter ustreznem upoštevanju obdobja projekta po zaključku financiranja EU, vključno s preходом na nacionalno financiranje ali druge modele prihodkov;
27. poudarja pomen pobud za kulturo in človekove pravice, ki bi morale podpirati kulturne strokovnjake v državah ali regijah, kjer so njihove pravice ogrožene; poziva, naj se takšni programi skupno financirajo iz Evropske ustanove za demokracijo in evropskega instrumenta sosedstva;
28. poudarja, da lahko dejavna civilna družba v partnerskih državah znatno prispeva k širjenju vrednot, ki jih podpira EU, zato je pomembno, da EU pri razvoju svojih dvostranskih odnosov okrepi podporo organizacijam civilne družbe kulturnega sektorja v partnerskih državah;
29. poziva Komisijo, naj kulturo vključi v vse sedanje in prihodnje dvostranske in večstranske sporazume z ustreznimi proračunskimi sredstvi in v skladu z zavezami iz konvencije Unesca o kulturni raznolikosti, da bi še dodatno poudarila gospodarski potencial kulturne dediščine ter kulturnega in ustvarjalnega sektorja pri spodbujanju trajnostnega razvoja, tudi na področju rasti in delovnih mest, ter njun vpliv na socialno blaginjo; zatrjuje, da bi to bilo mogoče na primer v naslednjem pogajalskem mandatu za novo partnerstvo z državami AKP po letu 2020; poziva k razvoju kazalnikov EU na tem področju kot sredstvu, ki bo prispevalo k razpravi o kulturni politiki;
30. poudarja, da so sheme za mobilnost mladih in sodelovanje med univerzami izjemno pomembne za vzpostavljane dolgoročnih akademskih in kulturnih odnosov;
31. poziva Komisijo, naj okrepi mednarodno razsežnost programov Erasmus+, Ustvarjalna Evropa, Evropa za državljane in Obzorje 2020; v zvezi s tem opozarja na ključno vlogo programov EU na področju kulture, izobraževanja, mladine in športa kot temeljnega elementa za boj proti nestrpnosti in predsodkom ter spodbujanje občutka skupne pripadnosti in spoštovanja kulturne raznolikosti; poziva Komisijo, naj zlasti v okviru evropske sosedске politike spodbuja partnerske države, ki so najbližje Uniji, k sodelovanju v teh programih;

32. priznava prizadevanja Komisije za spodbujanje vloge znanosti, raziskovanja, izobraževanja in kulturnega sodelovanja kot orodja mehke moči v evropskih zunanjih odnosih; poudarja, da lahko znanstvene in kulturne izmenjave prispevajo h krepitvi zmogljivosti in reševanju konfliktov, zlasti v odnosih s sosedskimi državami;
33. poziva Komisijo, naj okrepi in razširi program COSME (program EU za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja), da bi zajemal strategijo za mednarodne kulturne odnose, ter prek tematskih programov EU podpre mala in srednja podjetja, ki so dejavna na področju kulture v državah zunaj EU;
34. opozarja na vlogo Odbora regij in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, regionalnih in lokalnih organov ter civilne družbe pri oblikovanju strategije;
35. poudarja, da bi moral imeti Parlament dejavno vlogo pri spodbujanju kulture v zunanjem delovanju EU, med drugim prek svojih informacijskih pisarn in uradov za zvezo;
36. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v vsaki delegaciji EU imenujeta kontaktno točko, ki bo sodelovala z nacionalnimi kulturnimi inštituti, predstavniki in lokalno civilno družbo, akterji in organi držav članic v postopku strukturiranega dialoga, namenjenega združenemu opredelitvi skupnih prednostnih področij, potreb in načinov sodelovanja, ter naj zagotovita ustrezen proračun in usposabljanje; poziva ju tudi, naj Parlamentu vsaki dve leti poročata o stanju izvajanja in doseženih rezultatih;
37. poziva, naj se Evropski službi za zunanje delovanje dodelijo ustrezni človeški in finančni viri za kulturne mednarodne povezave, s čimer bo pridobila pospeševalno in vodilno vlogo v različnih službah EU, ki obravnavajo mednarodne kulturne povezave;
38. se zavzema, da bi bile mednarodne kulturne povezave predmet izobraževanja, usposabljanja in raziskovanja z namenom krepitve zmogljivosti akterjev na tem področju, ter za to, da bi se okrepilo kulturno udejstvovanje prek izobraževanja, med drugim z zagotavljanjem primerne usposabljanja osebja EU v zvezi s kulturnimi kompetencami;
39. poziva, naj se natančno opredeli vloga kulturnih inštitutov držav članic pri kulturnem vplivu Unije zunaj njenih meja in znotraj vključujoče in skupne evropske podobe prek mreže nacionalnih inštitutov EU za kulturo (EUNIC) in drugih forumov, ter se zavzema za vključujoč in enak pristop do vseh deležnikov, vključno s civilno družbo; v zvezi s tem izraža pohvalo kulturnim institucijam držav članic za dosedanje delo; spodbuja nadaljnje sodelovanje v tujini, da bi optimizirali interese držav članic, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti manjšim državam članicam in državami članicami, ki v tujini nimajo kulturnih inštitutov, ter njihovim potrebam po kulturnem predstavištvu;
40. poziva k okrepitvi strateškega partnerstva z Unescom pri izvajanju skupnega sporočila, pri čemer je treba njegovo verodostojnost v Evropi ter svetovno razširjenost uporabiti za povečevanje učinkov skupnih ukrepov z vsemi deležniki iz EU in zunaj nje, ter k premisleku, da se Unesco pridruži prihodnjim delovnim skupinam ali svetovalnim odborom, da bi pomagal pri izvajanju sporočila;

41. poudarja, da je treba ponovno opredeliti pomembno vlogo nacionalnih kulturnih inštitutov v medkulturni izmenjavi in pri tem upoštevati, da imajo nekateri med njimi dolgo tradicijo in številne stike v tretjih državah, ki jim omogočajo, da predstavljajo dobro podlago za sodelovanje in komunikacijo med različnimi evropskimi akterji; poleg tega opozarja na njihov potencial, da spodbujajo in krepijo dvostranske odnose med državami in pomagajo pri razvoju in izvajanju evropske strategije za kulturno diplomacijo;
42. poziva Komisijo ter podpredsednico/visoko predstavnico, naj še naprej podpirata razvoj posameznikom prilagojenega študijskega programa obiskovalcev Evropske unije kot močnega orodja za krepitev dialoga in spodbujanje demokracije ter kot stalne platforme za mlade in prihodnje voditelje ter oblikovalce mnenj iz tretjih držav in ključne sogovornike v evropskih institucijah ter organizacijah civilne družbe;
43. pozdravlja vzpostavitev platforme za kulturno diplomacijo in poziva, naj bo trajnostna, njeni cilji, rezultati in upravljanje pa naj se redno ocenjujejo; priznava, da so na področju mednarodnih kulturnih povezav dejavni številni različni institucionalni in neinstitucionalni deležniki¹, in poziva Komisijo, naj spodbuja strukturiran dialog med vsemi deležniki, med drugim z odprto metodo koordinacije;
44. poziva k takojšnji vzpostavitvi mehanizma, namenjenega preprečevanju, ocenjevanju in obnovi ogrožene kulturne dediščine ter ocenjevanju škode, ki bi vključeval tudi mehanizem za nujno odzivanje za zaščito kulturne dediščine v državah v konfliktu, na podlagi izkušenj, pridobljenih v pobudi ZN za delovno skupino modrih čelad kulture, v tesnem in strukturiranem sodelovanju z Unescom ter ob tehnološki podpori programa Copernicus – Evropskega programa za opazovanje Zemlje; v zvezi s tem pozdravlja sprejetje resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov št. 2347, v kateri je zapisano, da se lahko uničevanje kulturne dediščine obravnava kot vojni zločin, ter poziva EU in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj sodelujeta z vsemi partnerji za prispevek k preprečevanju konfliktov, vzpostavljanju miru in postopku obnove in sprave na vseh območjih, ki so jih prizadeli konflikti;
45. poziva k usklajenem boju na ravni EU proti nezakoniti trgovini s kulturnimi predmeti, ki so bili protipravno odtujeni v oboroženih spopadih in vojnah, in k njihovemu vračanju, in priznava, da je takšno usklajevanje izjemno pomembno v prizadevanjih, da se blokira financiranje terorističnih skupin;
46. poudarja, da je treba okrepiti strateško partnerstvo med EU in Unescom z vzpostavitvijo trajne platforme za sodelovanje in komunikacijo v zvezi s skupnimi prednostnimi nalogami, da bi se učinkovito spopadali s skupnimi izzivi na področju kulture in

¹ Generalni direktorati Komisije (zlasti za izobraževanje in kulturo (EAC), mednarodno sodelovanje in razvoj (DEVCO), sosedstvo in širitvena pogajanja (NEAR), raziskave in inovacije (RTD) ter komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo (CONNECT)), Evropska služba za zunanje delovanje, Služba za instrumente zunanje politike (FPI), delegacije EU, delegacije držav članic, kulturni inštituti držav članic v tujini, Svet Evrope, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, nacionalni inštituti Evropske unije za kulturo (EUNIC), Mednarodni muzejski svet (ICOM), Mednarodni center za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin (ICCROM), Unesco, mednarodne organizacije, organizacije civilne družbe, nevladne organizacije, lokalni kulturni akterji, ulični umetniki ter druge platforme in mreže.

izobraževanja;

47. predlaga, da se v okviru evropskega kulturnega foruma in evropskih razvojnih dnevo posebna pozornost nameni strukturiranemu dialogu s civilno družbo in deležniki o temah, povezanih z mednarodnimi kulturnimi odnosi EU;
48. predlaga Komisiji, naj pripravi poseben kolokvij ali forum za kulturne akterje o kulturi in razvoju v skladu z bruseljsko deklaracijo držav EU in AKP iz aprila 2009, v katerem bodo lahko sodelovali akterji iz sosedstva EU in drugih strateških partnerskih držav;
49. meni, da je določitev leta 2018 za evropsko leto kulturne dediščine priložnost, da se na podlagi zanimanja partnerskih držav za evropsko kulturno dediščino in strokovno znanje celovito promovira kulturna dediščina kot pomemben element mednarodne razsežnosti EU;
50. poziva k učinkovitemu izvajanju obstoječih pravnih instrumentov za boljšo zaščito kulturne dediščine, avtorskih pravic in intelektualne lastnine; poziva Komisijo, naj predstavi predvideni zakonodajni predlog za ureditev uvoza kulturnih dobrin v EU, zlasti z območij konfliktov, ki bi služil kot sredstvo za boj proti trgovanju s kulturnimi dobrinami;
51. poziva EU in države članice, ki so podpisale in ratificirale Konvencijo Unesca o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov iz leta 2005 ter se tako zavezale k njenemu izvajanju, naj podprejo skupne ukrepe za njeno izvajanje;

Medosebni pristop

52. se strinja s predlogom iz skupnega sporočila o preusmeritvi od pristopa predstavitve od zgoraj navzdol k medosebnemu pristopu in poudarja procese soustvarjanja in koprodukcije v kulturnem in ustvarjalnem sektorju; meni, da bi morala biti kultura na voljo vsem državljanom;
53. priznava, da so mladi ena od glavnih ciljnih skupin v EU in partnerskih državah ter da izpostavljenost drugim kulturam in jezikom nudi izkušnje, ki pogosto ustvarijo doživljenjsko naklonjenost, pa tudi da so uprizoritvena umetnost, vizualna umetnost, poulična umetnost, glasba, gledališče, film, literatura, družbeni mediji in digitalne platforme na splošno najboljši kanali za vzpostavitev stika z mladimi in njihovo vključevanje;
54. poziva k ovrednotenju skupnih projektov EU in tretjih držav na področju raziskav in razvoja digitalizacije kulturne dediščine, da bi med drugim pospešili dostop do znanja, razvoj novih storitev in proizvodov ter spodbujanje novega kulturnega turizma;
55. poziva, naj se vrednost in vloga kulturnih vsebin, h katerim Evropa prispeva kot eden največjih ustvarjalcev, vključita v evropske politike, tudi v digitalnem sektorju, da bi se vzpostavile globalne virtualne mreže državljanov in tako povečala kulturno sodelovanje in izmenjava;
56. poziva k vzpostavitvi pobude EU za povezljivost, ki bi mladim z območij z geografskimi ovirami omogočila bolj dejavno sodelovanje;

57. pozdravlja pobude Komisije za spodbujanje vzajemnega učenja med mladimi podjetniki na področju kulture, kot je program Med Culture, ali za podporo pobudam za izobraževanje na področju medkulturnih odnosov, kot je pobuda Več Evrope;
58. se zavzema, da se tretjim državam kar se da olajša nadaljnje sodelovanje v čezmejnih in skupnih projektih, kot so kulturne poti Sveta Evrope, in da se vključijo kot akterji v prihodnjo strategijo za delegacije EU v tretjih državah, kar bi omogočilo, da za svoje delo v tretjih državah v polni meri izkoristijo kulturne dejavnosti EU, kot sta evropska prestolnica kulture in nagrada LUX; poudarja, da lahko imajo digitalna orodja, tehnološke platforme, kot je Europeana, in kulturne mreže ključno vlogo pri doseganju širšega občinstva in širjenju dobre prakse;
59. poziva k uvedbi programa kulturniških vizumov za državljane tretjih držav, umetnike in druge kulturne delavce po zgledu že obstoječega programa za znanstveni vizum z namenom pospeševanja kulturnih odnosov in odpravljanja ovir za mobilnost v kulturnem sektorju;
60. poziva Komisijo, naj okrepi sodelovanje s Svetom Evrope, zlasti v programih, namenjenih poudarjanju kulture kot instrumenta demokracije, medkulturnega dialoga, kulturne dediščine in avdiovizualnega sveta;
61. priznava, da je potrebno poglobljeno znanje o tem področju, lokalnih akterjih in civilni družbi, da bi izboljšali dostop teh akterjev do programov in financiranja ter zagotovili izkoriščanje multiplikacijskega učinka njihovega sodelovanja v programih in pobudah EU; priporoča posvetovanje z lokalnimi akterji, tudi z lokalnimi organi, z namenom sooblikovanja programov; poziva k razvoju inovativnih skupnih pristopov, ki bodo temeljili na že vzpostavljenih orodjih in mrežah (nepovratna sredstva in posredovana nepovratna sredstva)¹, ter njihovemu spremljanju ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov;
62. priznava, da se razvojne strategije in programi zelo osredotočajo na materialno in družbeno-kulturno prikrajšanost; poziva k boljši pomoči ranljivim skupnostim, vključno s podeželskimi in oddaljenimi območji, z namenom spodbujanja socialne kohezije;
63. poziva k večji prepoznavnosti in boljšemu širjenju dejavnosti EU in držav članic na področju kulture na mednarodni ravni, vključno z oblikovanjem skupnih smernic² ter nagovarjanjem ciljne publike v njihovem lokalnem jeziku;
64. poziva k spremembi paradigme v medijski pokritosti, ki bo zagotavljala evropske kulturne informacije, in sicer z ustanovitvijo kulturnega portala EU, organizacijo festivalov in pripravo koncepta evropskih hiš kulture, pa tudi s strukturiranim sodelovanjem z lokalnimi mediji in platformami družbenih medijev ter s sodelovanjem

¹ Na primer program Med Culture, ki ga financira EU, ukvarja pa se z razvojem in izboljšanjem kulturnih politik in praks, povezanih s kulturnim sektorjem. Sodelovalni pristop vključuje akterje civilne družbe, ministrstva ter zasebne in javne institucije, ki delujejo na področju kulture in v drugih povezanih sektorjih.

² Eden od predlogov bi bil imenovanje „kulturnih ambasadorjev“, ki bi bili predani evropskemu vključevanju in mednarodnim odnosom ter bi to dvojce podpirali (podobno kot ambasadorji dobre volje pod okriljem ZN). To bi lahko bili umetniki, glasbeniki, pisatelji itd.

z Evropsko zvezo radijskih in televizijskih postaj, medijema EURONEWS in EURANET in drugimi;

65. spodbuja EU, naj v celoti izkoristi možnosti, ki jih ponujajo multimedijske raziskave, da bi razumeli sedanje izzive in priložnosti v državah v razvoju, tudi na področjih, povezanih s kulturo, ter ocenili vlogo kulture pri razvoju in mednarodnem sodelovanju;

Globalna strategija EU

66. opozarja na pomembno vlogo kulture v zunanji politiki EU kot orodja mehke moči, spodbude za ohranjanje miru, stabilnosti in sprave ter gonilne sile za trajnosten družbeno-gospodarski in človekov razvoj;
67. poudarja odločilno vlogo izobraževanja in kulture pri spodbujanju državljanstva in medkulturnih veščin, pa tudi ustvarjanju boljših socialnih, človeških in gospodarskih obetov;
68. izraža pohvalo, da globalna strategija EU poudarja pomen medkulturnega in medverskega dialoga pri krepitvi medsebojnega razumevanja; vendar obžaluje, da ni omenjena lastna vrednost kulture in umetnosti kot varovala pred radikalizmom in terorizmom; zato zahteva, da se okrepijo instrumenti, ki so posebej namenjeni krepitvi kulturnega sektorja in sodelovanju z njim; poziva Komisijo, naj okrepi svoje sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, kot so Združeni narodi, Unesco, Interpol, Svetovna carinska organizacija in Mednarodni muzejski svet, da bi okrepili boj proti trgovini s kulturnimi dobrinami, ki se lahko uporablja za financiranje kriminalnih dejavnosti, tudi za financiranje terorističnih organizacij;
70. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj v načrtu izvajanja globalne strategije EU posebno vlogo nameni kulturnim vprašanjem;
71. poudarja, da bi morala EU, ki temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, zunanjo politiko graditi na pridobljenih izkušnjah, kar bi se moralo odražati v vzpostavljanju povezav s tretjimi državami prek kulture in kulturne dediščine, in v zvezi s tem ugotavlja, da bi to tudi zagotovilo priložnost, da EU predstavlja in izvaža svoje kulturne vrednote;
72. poziva k usmerjenim kulturnim in izobraževalnim politikam, ki lahko podpirajo ključne cilje zunanje in varnostne politike EU ter prispevajo h krepitvi demokracije, pravne države in varstva človekovih pravic; želi spomniti, da bomo leta 2018 praznovali 70. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah;
73. priznava, da kulturni vpliv Evropski uniji omogoča, da prek svoje raznolike kulturne identitete širi svojo prepoznavnost v mednarodnih zadevah;
74. opozarja, da sta izobraževanje in kultura osnovni gonilni sili, ki pospešujeta doseganje ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, zlasti osredotočena na oživljanje mest ter mesta v Evropi in po svetu; zato poziva k temu, da se v predlogu novega Evropskega soglasja o razvoju poudari vloga kulture ter zaščite in spodbujanja kulturnih izrazov;

75. poziva h krepitvi mednarodnih kulturnih povezav v razpravah o migracijski in begunski politiki; poziva EU, katere moč je v združenosti v njeni raznolikosti, naj sprejme uravnotežen pristop, ki bo spoštoval kulturne razlike in pri katerem bodo imele diaspore ključno vlogo; poudarja, da bi morala kultura prispevati k medsebojnemu razumevanju, da bi skupaj živeli v večji složnosti;
76. ugotavlja, da EU deluje tudi v posebnih okoljih, v katerih sta politični in pravni okvir za uresničevanje kulturnih odnosov sovražna in represivna; priznava, da EU v tretjih državah pogosto občuti posledice netočnih, delnih in subjektivnih informacij ter je tarča odkrite propagande; poziva k sprejetju posebnih in ustreznih ukrepov v zvezi s tem;
77. poziva EU in države članice, naj okrepijo vire za dostop do izobraževanja in kulture zlasti za mladoletne migrante in begunce v EU in tretjih državah; prosi za podporo t. i. koridorjem za izobraževanje, namenjenim študentom na univerzah EU (tudi v sodelovanju s telematskimi univerzami), ob doslednem spoštovanju jezikovne in kulturne raznolikosti;
78. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj spodbujata kulturne povezave z državami v neposrednem sosedstvu EU ter s tem dejanske ukrepe, namenjene spodbujanju medkulturnega dialoga¹ in obravnavanju vprašanj migracije, varnosti in radikalizacije, s katerimi se sooča EU;
79. priporoča, naj EU sodeluje z vsemi relevantnimi institucijami, ki delujejo na tem področju, in lokalnimi partnerji, da bi uresničila svoje cilje na področju mednarodnih kulturnih povezav, tako z večstranskim sodelovanjem v mednarodnih organizacijah kot s partnerstvi s ključnimi akterji na terenu;
80. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj okrepi sodelovanje z razširjenim delnim sporazumom o kulturnih poteh Sveta Evrope, ki je institucionalni instrument za krepitev temeljnih kulturnih odnosov, tudi s tretjimi državami, da bi se spodbujale temeljne vrednote kulturne raznolikosti, medkulturnega dialoga in trajnostnega teritorialnega razvoja manj znanih kulturnih destinacij ob ohranitvi njihove skupne kulturne dediščine;
81. spodbuja EU, naj tesno sodeluje z vsemi državami, ki imajo iste cilje in vrednote in so jih pripravljene podpirati; poudarja, da je to zlasti pomembno za vzpostavitev legitimnega in trajnega delovanja, zaradi katerega bi bila EU prepoznavna kot „globalni akter“;
- o
- o o
82. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropski službi za zunanje delovanje ter vladam in parlamentom držav članic.

¹ Na primer projekt Glas mladih Arabcev, ki ga financira EU.

OBRAZLOŽITEV

Evropska unija skupaj s partnerskimi državami in državami članicami spodbuja mir, stabilnost in blaginjo prebivalcev. Ker se svet sooča z destabilizacijo in več krizami, je bistveno obravnavati nove načine pristopa k diplomaciji.

Evropska unija, katere moč je, da je združena v svoji raznolikosti, mora zato poiskati inovativne načine sodelovanja, tako da ustvari prostor za dialog in ozaveščanje. Kultura je temeljna pravica posameznikov: prispeva k individualni in kolektivni izpolnitvi v družbah. Kultura je že dolgo strateški sestavni del mednarodnih odnosov EU¹ in je prepoznavno področje sodelovanja z medsektorskim pristopom tako v državah v razvoju kot v razvitih državah². Spodbujanje mednarodnih kulturnih povezav kot orodja mehke moči je na pozitiven način bistveno. Spodbujanje mora spremljati recipročnost: cilj mednarodnih kulturnih povezav je prispevati h krepitvi evropskih vrednot v preostalem svetu ter evropske državljanke ozaveščati o drugih kulturah in naši zmogljivosti, da se učimo od njih.

Evropska komisija in visoka predstavnica sta 8. junija 2016 predstavili skupno sporočilo z naslovom „Oblikovanje strategije EU za mednarodne kulturne povezave“³. Namen sporočila je spodbujanje kulturnega sodelovanja med EU in njenimi partnerskimi državami ter svetovnega reda, ki temelji na miru, pravni državi, svobodi izražanja, medkulturnem in medverskem dialogu, medsebojnem razumevanju ter spoštovanju temeljnih vrednot.

Evropski parlament je leta 2011 v svoji resoluciji z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU (2010/2161(INI)) ponovno potrdil pomen kulture v zunanjih politikah in izrazil pomisleke glede razdrobljenosti zunanje kulturne politike in projektov EU. Zato je pozval k „razvoj[u] prepoznavne enotne strategije EU za kulturne vidike zunanjih odnosov EU“. Pozval je tudi k vzpostavitvi osrednjega spletnega portala, ki bi zagotavljal informacije o ustreznih programih financiranja in kulturnih prireditvah, h kulturi namenjenim strukturam v Evropski službi za zunanje sodelovanje ter k temu namenjenemu osebju v delegacijah EU.

Poleg tega je Evropski parlament ob pripravi proračuna za leto 2013 glasoval za pripravljalni ukrep za kulturo v zunanjih odnosih. V okviru tega pripravljalnega ukrepa je bila pripravljena študija, ki je temeljila na izčrpnem procesu načrtovanja in posvetovanja, ki je vključeval različne deležnike iz EU in zunaj nje. Predstavljena je bila na konferenci aprila 2014, kjer je potekala razprava o njej, upoštevala pa se je tudi pri razvoju obravnavane strategije.

Svet je v svojih sklepih z dne 23. decembra 2014 o delovnem načrtu za področje kulture (2015–2018) načrtoval nadaljnje korake za doseganje strateškega pristopa h kulturi v zunanjih odnosih EU, kot so študija o obstoječih programih, ki so na voljo za kulturo za države iz evropske sosedске politike (ESP), skupna neformalna srečanja višjih uradnikov držav članic z ministrstva za kulturo in/ali zunanje zadeve ter nadaljnje dejavnosti v zvezi s pripravljalnim ukrepom.

Evropski parlament se je odločil, da se bo pod okriljem odborov CULT in AFET na skupno sporočilo odzval s pripravo tega samoiniciativnega poročila. V poročilu so predstavljeni njegovi cilji, v delu „upravljanje in orodja“ pa predlogi za niz konkretnih ukrepov in priporočil;

¹ „Evropska agenda za kulturo v svetu globalizacije“ (COM(2007)0242).

² Poročilo Komisije o izvajanju evropske agende za kulturo (COM(2010)0390).

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52016JC0029>.

gre za priporočilo, ki bi ga morala EU sprejeti glede na oblikovanje prihodnje strategije za mednarodne kulturne povezave.

Skupno poročilo ima štiri sklope:

- cilji,
- upravljanje in orodja,
- medosebni pristop ter
- globalna strategija EU.

Poročilo poziva k spodbujanju kulturnih pravic kot sestavnega dela temeljnih človekovih pravic in obravnavanju kulture zaradi njene lastne vrednosti kot četrtega samostojnega in prečnega stebra trajnostnega razvoja skupaj z družbeno, gospodarsko in okoljsko razsežnostjo.

Poročilo priznava potrebo po boljši usklajenosti med politikami in ukrepi EU za tretje države ter poziva k večji sinergiji med vsemi vključenimi akterji, vključno z državami članicami, mednarodnimi organizacijami in lokalnimi organi, da se zagotovi učinkovitost virov. Poročilo poziva EU in države članice, naj združijo svoje sile: vsaka država članica bi lahko v okviru svojega predsedovanja začela skupne dejavnosti z EU, kot so razstave in festivali, pri čemer to zlasti velja za države, ki v tujini nimajo kulturnih predstavništev. Priporoča tudi, da se Evropski službi za zunanje delovanje in Komisiji dodelijo ustrezni človeški in finančni viri ter da se v vsaki delegaciji EU imenuje „kontaktna točka“, ki bo sodelovala z zadevnimi deležniki in se zavzemala, da mednarodne kulturne povezave postanejo predmet izobraževanja, usposabljanja in raziskav, da bi se okrepila zmogljivost akterjev na tem področju. Poročilo poziva tudi k natančni opredelitvi vloge kulturnih inštitutov držav članic prek mreže nacionalnih inštitutov Evropske unije za kulturo (EUNIC) in drugih mrež ter se zavzema za vključujoč in enak pristop k vsem deležnikom.

Poročilo Komisijo in podpredsednico/visoko predstavnico poziva, naj predstavita letni in večletni akcijski načrt, strateške tematske in geografske prednostne naloge in skupne cilje ter redni pregled izvajanja skupnega poročila, o vsem pa poročata EP.

Poziva tudi k vključitvi kulture v vse sedanje in prihodnje dvostranske in večstranske sporazume o sodelovanju z ustreznimi proračuni ter krepitvi mednarodne razsežnosti, zlasti v programih Erasmus, Ustvarjalna Evropa in Obzorje 2020.

Poročilo predlaga oblikovanje posebnih programov in virov EU, kot so programi gostovanja, ki bodo osredotočeni na mednarodno mobilnost in izmenjave, zlasti za mlade strokovnjake na področju kulture in ustvarjalnosti ter umetnike.

Še ena pomembna os, ki jo poročilo obravnava, je potreba po vključitvi državljanov, deležnikov, mrež, civilne družbe in nevladnih organizacij, da se izboljša njihov dostop do programov in sredstev, zlasti pomen preusmeritve od pristopa predstavitve od zgoraj navzdol k medosebnemu pristopu. Bolj je treba upoštevati moč civilne družbe pri uresničevanju medkulturne izmenjave, medosebnega dialoga in pobud za vzpostavljanje miru ter krepitvi socialne kohezije. Umetnost je zmogljivo orodje za doseganje tega. EU je lahko ključni akter pri takšnih izmenjavah, saj lahko razvija, podpira in izmenjuje dobro prakso.

Posebno pozornost bi bilo treba nameniti dejavnostim mladih (na primer lokalnih umetnikov, amaterskih športnikov) in načinom, na katere njihove dejavnosti predstavljajo zelo kritično in neodvisno razmišljanje ter vplivajo tako na njihov vsakdan kot odnose med ljudmi.

Zato poročilo priporoča zgodnje posvetovanje z lokalnimi akterji in organizacijami civilne družbe ter opiranje na že obstoječe strokovno znanje in mreže prek spodbujanja strukturiranega dialoga. Poleg zgoraj navedenih priporočil poročilo opozarja, da bi morale biti dejavnosti EU na področju kulture na mednarodni ravni prepoznavnejše in bi jih bilo treba bolj širiti.

V poročilu je temeljna povezava z globalno strategijo EU. Ta je izjemno pomembna, kar zadeva medkulturni in medverski dialog. Krepitev dialoga med verskimi skupnostmi je bistvena za spodbujanje medsebojnega razumevanja z namenom preprečevanja ekstremizma, radikalizacije in marginalizacije ter boja proti njim. Poudarjeno je priznavanje, razumevanje in strpnost do drugih kultur na podlagi zavezujoče globalne etike, ki temelji na univerzalnih vrednotah in medsebojnem spoštovanju, ki presega kulturne meje (Unesco).

Poročilo poziva EU, naj tesno sodeluje z vsemi državami, ki imajo iste cilje in vrednote in so jih pripravljene podpirati, saj je to zlasti pomembno za vzpostavitev legitimnega in trajnega delovanja, zaradi katerega bo EU prepoznana kot globalni akter.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	30.5.2017
Izid končnega glasovanja	+: 62 -: 13 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Michèle Alliot-Marie, Nikos Andrulakis (Nikos Androulakis), Petras Auštrevičius, Andrea Bocskor, Mario Borghezio, Victor Boştinaru, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Nikolaos Hundis (Nikolaos Chountis), Silvia Costa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Georgios Epitidios (Georgios Epitideios), Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, María Teresa Giménez Barbat, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Grammatikakis), Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Petra Kammerevert, Manolis Kefalojanis (Manolis Kefalogiannis), Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Svetoslav Hristov Malinov, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Luigi Morgano, Javier Nart, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Pier Antonio Panzeri, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Helga Trüpel, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Sabine Verheyen, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Laima Liucija Andrikiienė, Neena Gill, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, David Martin, Norica Nicolai, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Ramona Nicole Mănescu, Josep-Maria Terricabras, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Jarosław Wałęsa, Flavio Zanonato

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU

62	+
ALDE	Petras Auštrevičius, María Teresa Giménez Barbat, Iveta Grigule, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Morten Løkkegaard, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikiienė, Andrea Bocskor, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogjanis (Manolis Kefalogiannis), Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Sabine Verheyen, Jarosław Wałęsa, Bogdan Andrzej Zdrojewski
S&D	Nikos Andoulakis (Nikos Androulakis), Victor Boştinaru, Silvia Costa, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Grammatikakis), Petra Kammerevert, Krystyna Lybacka, Andrejs Mamikins, David Martin, Luigi Morgano, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Pier Antonio Panzeri, Dimitris Papadakis (Demetris Papadakis), Tonino Picula, Kati Piri, Soraya Post, Boris Zala, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Klaus Buchner, Ulrike Lunacek, Tamás Meszerics, Igor Šoltes, Jordi Solé, Josep-Maria Terricabras, Helga Trüpel, Bodil Valero

13	-
ECR	Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Anna Elżbieta Fotyga, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENL	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Nikolaos Hundis (Nikolaos Chountis)
NI	Georgios Epitidios (Georgios Epitideios), Janusz Korwin-Mikke

4	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani